

به-ام پرسیارئه وه یه، که ئاخله هه رق-ناغ و کات و سات-ک
داب-ت، خو-نه ران ب- چی شیعرده خو-ننه وه؟ ئه گه شیعرله ی-ناو یه یام-ک

و ئامانج کیش نه بـت، ئەوا دوا جار نابـ ئهوه مان بیربـت که شیعـرچـ ژو جوانی به خوـنـەر ده به خـشـت. وهـك چـن له خوـنـه وهی ئـمان وچـیـ کیشدا هـمان چـ ژ وهرده گرـت. بهـ ئام کاتـ شیعـر داده ماـ درـت له هـموو سیمایه کی هـونـه ری و ئـستـاتیکی و زمانـی ئەوه نـده تیادا ساده و میللی ده بـتـه وه که شیعـر له شیعـریوونی خـی ده که وـت، بـگـومان خوـنـەر ناتوانـت ئەوجـره ده قـانه بخوـنـنـتـه وه، که به داخه وه ئـووبـهـر کی گـهـوره له ئەزموونی ئەمـی شیعـری کوردی، خاـیـیه له چـ ژو جوانی و مانا. بـگره کاتـ خوـنـەر ده یخوـنـنـتـه وه، واههـست ده کات هـهـر گیز ئەوه شیعـر نییه ده یخوـنـنـتـه وه، بهـکو ده رده دـکـه له نموونه ی فه یسبوو که شیعـر که بینینی هـهـر ئەو ساتانه یه که به ریده کهوین. له کاتـ کدا، ده قی دا هـنـهـرانه ده بـ زه مـهـن بـت و سنووری قـ ناغه کان ته ی بکات، وهـك: لاوکی هـهـ بهـحه و ئەی هـقیب و شیعـره کانی پیره مـرد. کـمهـه شیعـری (چـ ئـاوی تریفه) ناو نیشانی کـمهـه شیعـر کی (عه بدولـه حمان فرهادی) یه. که چـهـند ده قـکی شیعـری له خـ ده گرـت، که زـربه ی هـهـره زـریان به زمانـکی ساده و ساکار نووسراون. که ئەگـهـر چـهـند وـنـه یه کی که می شیعـریان لـ ده ربهـنـین و له بـ ژینگیان بدهین، ئەوا به بـوا ی من وهـك خوـنـهـرـك شتـکی ئەو تـی لـ نامـنـتـه وه به ناوی شیعـر، جگـه له چـهـند ده رده دـکـه که سیمای سهـره کیان کروزانه وه و نووزانه وه یه.

وهـك ئەوه ی به داخه وه له پانتایی گـرانی کوردی و بهـشـکی یه کجار زـری ئەو بنووسانه ده یبینین که گوایه شیعـری لیریکی و شیعـری گـرانی ده نووسن. عه بدولـه حمان فرهادی، له بهـشـکی زـری شیعـره کانیدا زمان تا ئاستـکی هـنـده فراوان ساکارو ساده ده کاتـه وه، که هـیچ خاسیه تـکی زمانـی شیعـری نه مـنـت. له کاتـ کدا ئەرکی سهـره کی زمان له شیعـردا، بهـرجهـسته کردنی وـنـه یه کی هـونـه ری جوانه که سهـرنجی خوـنـهـر ئـبـکـشـ. شیعـر له ئـی زمانـه وه چـ ژبه خوـنـهـر ده به خـشـت. چونکه چـیـك و ئـمان نییه تا گـ ئـانه وه ی تـدا بـت. که رسته ی شیعـری لای فرهادی، هـهـمان ئەو وشه ساده و بـ ناوهـك و نائـستـاتیکیانه، که دهـشـ مـرـقـ ئـ ژانه سهـدان جار گوـبـیـستیـان بـت. له کاتـ کدا، ئەگـهـر له نـوان زمانـی شیعـرو زمانـی میللی ئـ ژانه، هـیچ جیاوازیهـك نه مایه وه، ئەوا به دـنـیاییه وه ئەوه ی ده نووسـت شیعـر نییه، بهـکو هـهـ شـتنی ده رده دـکـه کانی ژیا نه له زماندا وه به شـوه یه کی دیکه. نابـ له نـوان زمانـی ئاسایی ئـ ژانه و زمانـی شیعـردا وهـك ژانـر کی ئەده بی، هـیچ خاسیه تـکی هـونـه ری نه مـنـت له یه کتریان جیا بکاتـه وه. بهـشـکی زـر له وانه ی گوایه شیعـر ده نووسن، درک به و خاسیه تانه ناکهن، هـهـر بـیهـشه شیعـره کانیان وهـك قسه ی میللی و ئـ ژانه، هـیچ پرسیارو

هه ٬ وهسته يهك لای خو ٬ نه ر ج ٬ نا ه ٬ ٬ ن ٬ بگره خو ٬ نه وه و نه خو ٬ ن د نه وه یان وهك یه كترییه ٬ ل ٬ ره وهش كات ٬ سه رنج له بهش ٬ كی ز ٬ ری ئه و شیعرانه ده ده یین ٬ ز ٬ ر به ئاسانی ههست به و میللی بوونه وهی زمان ده كه یین لای فهرهادی ٬ وهك ئه وهی له شیعر ٬ كدا ده ٬ ٬ ت ٬ _

بیری مندا ایم ده کهم ..
 ئه و کاتهی دهستی عه بدولره زاقی برامم ده گرت و ..
 بهیه که وه ده چووینه مه کته بی بـ تان ..

بـوانا کهم هیچ شاعیر کی کورد هه بـت به جـر ک له جـره کان و له ده مـک له ده مه کان، خه یا ی گه اـنه وهی مندا ی نه کات، به ـام ده بـ ئه وه بزانیـن ئه گهر خه یا ی گه اـنه وهی مندا ی له شیعردا ئه وه بـت که ئـمه ژگار ک له ژگار ه کان دهستی برا که مان گرتووه و بردوو مانه ته قوتا بخانه، ئه و ا ئـستا هه موومان شاعیر ده بووین. چونکه کهس نییه له ئـمه دهستی برا کهی نه گرتبـت و نه یبر دبـته قوتا بخانه. جا باوکی بـت یان برا کهی. ئه و وـنا کردنه بـ مندا ی له شیعردا، هیچ چـژو جوانییه کی شیعری تـدا نییه که بشـ له خانه ی شیعردا پـیـنی بکهین. فهر هادی ههر له و به ناو شیعره یدا، ههر چی دیار ده کانی سهرده می مندا ی وهک: کرـمستی و نازانم چی و چی، ئاخنیویه تییه ده قه کهی، ناویشی ناوه شیعر. له کاتـ کدا په شـو له شیعر کدا خه یا ی گه اـنه وه بـ هه ولـر ده کات، به ـام ئه و خه یا ی گه اـنه وه بـ لای کـ ده کات؟ بـگومان بـ لای شـته کان. واتـه لانه وازترین و په رپووترین مرـقه کان. ئه مه ده لاله ته له چی؟ له فراوانی دنیا بینی په شـو و ژیا ندـستی ئه و شاعیره که شیعر ده کاته مینه ر ک بـ نیشاندانی خه مه کانی مرـق. ئه مه له لایه ک، له لایه کی دیکه وه گرنگه ئاماژه به وه بدهین که ده شـ زمان له شیعردا ساده بـت، به ـام ئه و زمانه چه ند هـزی ئه وهی هه یه وـنه ی شیعری باـا بخوـقـنـت. من وهک خوـنـه ر ک ده یان و سه دان نموونه ی شیعریم لایه، که زمان تیایاندا زـر ساده یه، به ـام ئه و په ی چـژی و جوانیش به خوـنـه ر ده دن که به داخه وه ده رفهت نییه نموونه یان لـبـنینه وه. به ـام گرفتی به شـکی زـری له وانه ی شاعر ده نووسن له وه دایه، کاتـ زمان ساده ده که نه وه، مانا ونده کهن. بـ ئاگا له وهی شیعر ئه گهر ساده ش بـت، ده بـ هه گری مانا و په یامـک بـت. من لـره دا نموونه یه ک له ساده یی زمان له شاعر کی شـرک بـ کهس ده هـنمه وه، بـ ئه وهی ئاستی ئیبداعی ئه و شاعیره له ساده یی زماندا پیشان بدهین. شـرک له شیعره که یدا ده ـت:

ٺه گهر له ناو شيعره کا نما ځو دهر او ټنه دهر وه

له چوار وهرز وهرز کم دهر...
 گهر یار بڼنه دهرهوه دووانم دهرن..
 گهر نان بڼنه دهرهوه سیانم دهرن
 گهر نازادی بڼنه دهرهوه سام دهر و خشم دهرم..

[illegible][illegible]

000000 000000 000000 000000 00 00000000 000 00000000 00000000
 000000000 0000000 000000,00000000 000000 000000000 000 0000000000000000
 0000 000000 000000000000 000 00000000 000000 00000000 0000 00000000 000000
 00000000 00 00000000 00000000 0000000000000000 0000000000 0
 0000,000000 000000 00000 0 00000 000 00000000000000 00000000000000000000
 000 000 00000000000 0000000000 000000000 00000000 0000000 0000000 000000
 00000 0000000000000000 000000 0000000000000000000000 000000 0000000000 0
 000000 00000000 000000000 000 0000000000 0 00 000000 000000,00000
 00 000000000 0000000000000000 .000000 00000000 000000000000 000000000000
 :000000 00000000 0000000000

ئەو شاعىرە سەرشەپتەى خەت...

که نان و ئاوی ژانە...هەرگریان و زارییه ب... 119

شك لهوه دانیه ئه‌گەر شاعیرێك نان و ئاوی ئێزانەی ههرشین و واوه‌یلا بێت بێ یار، ئه‌وا نه‌ ده‌توانێ داھێنان بکات، نه‌ ده‌شتوانێت شتێکی جیاوازتر له‌کهسانی تر بێت. سه‌یرم پێدێت وه‌ك خوێنه‌رێك كه‌سه‌ك خێی پێ شاعیرێکی به‌ناو و ده‌نگ بێت و ساڵانیکی زۆره‌ گوايه‌ شیعری ده‌نووسێت، كه‌چی ده‌رده‌ دێی ئێمانسیانەی هه‌نده‌ ساده‌، كه‌ خه‌می ئێزانەی هه‌زاران هه‌رزه‌کاری دێشكاوی ئێمه‌یه‌، به‌ناوی شیعره‌وه‌ بنووسێت. ئایا هه‌ج جیاوازییه‌ك هه‌یه‌ له‌ ئاستی زمان، په‌یام، مانا و ناوه‌ێکی شیعری له‌ نه‌وان ئه‌و نووسینه‌ی فهرهادی له‌گه‌ هه‌زاران ده‌رده‌دێی ترکه‌ ئێزانێ پاره‌یه‌ بێ ماناكانی به‌شێك له‌ په‌یحه‌کانی فه‌یسبووك ده‌گرن؟ ئایا کاری شاعیر ئه‌وه‌یه‌ بکروزێته‌وه‌ یان یاخی بێت؟ په‌یامی هه‌ بێت و شیعری له‌ پێناو مرئێف بنووسێت یان خه‌می ئێزانەی بێته‌ چاوه‌ێوانی یار. به‌ ئاستی جێگه‌ی پێكه‌نینه‌ له‌ نه‌و ئه‌و هه‌موو خه‌مه‌ مه‌زنا نه‌دا، له‌ نه‌و ئه‌و هه‌موو بێ مانایی و ئاێزییه‌ی ژیا نه‌دا، له‌ سه‌رده‌مه‌ێکدا كه‌ هه‌موو جوانیه‌كان و پیرێزییه‌کانی خه‌ریکه‌ تیا دا نامێنێت، كه‌سه‌ك هه‌ بێت نان و ئاوی ئێزانەی خه‌می یار بێت! ئاخ‌ر بێیه‌ كه‌س شیعری ئێستا ناخوێنێته‌وه‌، چونكه‌ ده‌زانن له‌ خه‌می ئێزانێ ده‌رده‌ دێی بنووسه‌كانیان تائه‌و لاوه‌ نا‌وات. شاعیر له‌ بری ئه‌وه‌ی هه‌وێی جوانترکردنی ژیان بدات، داوای یه‌كسانی و نه‌بوونی جیاوازی چینه‌یه‌تی و ژیا نه‌کی شكێمه‌ نه‌ بێ ئه‌وانی تر بکات، دێت ده‌کروزێته‌وه‌. به‌ ئام با بزانی کاتێ ئه‌مه‌ حه‌لی شاعیره‌، ئایا هه‌وێستی ئه‌و كه‌سه‌ چێ نه‌ كه‌ نان و ئاوی ئێزانەی له‌ شاعیر کردێته‌ خه‌م و خه‌فه‌ت؟ ئایا ئه‌ویش هه‌مان هه‌ست و هه‌مان خێشه‌ویستی و هه‌مان تێوانینی هه‌یه‌؟ یان بێ ئاگایه‌ له‌ شاعیر؟ تێبێی ئه‌و ئاگاداری حه‌لی شاعیر بێت و به‌زه‌یه‌کی پێدا نه‌یه‌ته‌وه‌؟ ئێمه‌ لێره‌دا هه‌ج

ناٲٲين، بهٲكو ههر به شيعره كا ني ئه مه دهرده خه ين، وهك ئه وهى
ئهمجاره يان دهٲٲت:

که به سه یاره ی جام ه ش یاج ده که یته وه...

٤٧ ما هه وه .. چه ده کهم چا و کم لیکهی... لا

شاعیر ته ناهت به و هاش ځازیه، یار تیله چاو ځکی بدات. ئم هه ژارییه له ده رب ین له ځووی زمانی شیعرییه وه، دهره نجامی نه بوونی خه یا ځی شیعرییه. یه ځک له خه س له ته دیاره ځانی شاعیرانی ځاسته قینه بوونی خه یا ځکی بهر فراوانی شیعرییه که ده ځرت هه موو گهردوون به هه موو پځکها ته فیزیکییه ځانه وه له خه بگر ټ. دنیا بینی هیچ شاعیر ځک، ناب ځه ځنده د ځگماو قه تیس ځراو ب ټ که ته نها له چوارچ ځووی و ځنه یه کی ناشیعی و ناهونه ری خ ځی بین ټ ته وه. هه رشاعیر ځک نه یتوانی ئو خه یا ځه شیعرییه فراوان تر بکات، ب ځگومان ناشتوان ټ ځووبه ری زمان و ده رب ین له شیعردا مه زنتر بکات. ش ځرک ب ځکه س ب ځیه تا مردیش توانی له لوتکه ی شیعری کوردی بم ځن ټ ته وه، چونکه ئو خه یا ځه شیعرییه ی هه بوو. پځه وان هی به ش ځکی ز ځر له وان هی له گه ځ ده رکه وتنیان هه رله سه ره تا وه ده پووک ځنه وه. چونکه شیعر وزه له زمان وه رده گر ټ. چه ند زمان به چه مک و ده سته واژه و ده رب ینی نو ټ تازه ب ټ ته وه، ئو وه نده ش شاعیر ده توان ټ به رده وامی به شیعر بدات. له ن ځو ئو هه موو دیارده جه نجا ځانه ی ژیان و ئو هه موو شه که تییه بووندا، خه یا ځی شاعیر لای ئو تومب ځلی جام ځه شه! به ومه رجه ی کچ ځکی تیا ب ټ. بیرم ناکه و ځته وه ځک ځیه ده ځ ټ:

[illegible]

00000000 00000000 000000 0000 000000 000000000000 00000000
 000000 0000000 00000 00000 0 000 00000000 000000 0000000000000000.0000
 :000000 00000000 00000000 00

تا ۱۱ له قوت دهدزم..

تا له جياتی ناسنا مه کهم...

له زه وچا نتای گیر فا نم رت... 41

باس له‌وه‌ناکه‌ین که چ‌ان جزدان و جانتای ت‌که‌ کردووه، چونکه ئه‌وه‌ی له‌ گ‌ی‌فان هه‌‌ده‌گیر‌ت جزدانه نه‌ک جانتا، ته‌نها ده‌پرسین ئایا ده‌کر‌ت مر‌ف هه‌موونا‌سنامه‌ی خ‌ی له‌ ژن‌ک و له‌ ژنیشدا له‌ تا‌ه قژ‌کی ببین‌ته‌وه؟هیچ که‌س‌ک هه‌یه ئاره‌زووی ئه‌وه‌بکات بب‌ته‌ک‌یله‌ و ده‌سته‌م‌ی تا‌ه قژ‌کی یاره‌که‌ی ب‌ت‌ئه‌گه‌ر مر‌ف چه‌ند ئاشقی مه‌عشوقه‌که‌شی ب‌ت‌ه‌یج سنوور‌کی ب‌ ئه‌و که‌سه نه‌ب‌ت که خ‌شی ده‌و‌ت‌، ئایا مانای وایه ناسنامه‌ی خ‌ی له‌ ئه‌ودا بتو‌ن‌ته‌وه و هه‌موو بوون و ژيانی خ‌ی له‌ تا‌ه قژه‌که‌ی ببین‌ته‌وه، تا سه‌ره‌نجام بوونی خ‌شی نام‌ن‌ت‌ل‌رکا که فاشسته‌کان شه‌هیدیان کرد، ئایا له‌به‌ر ئه‌وه بوو که تا‌ه قژ‌کی یاره‌که‌ی له‌ گیرفاندا‌بوو، یان داوای ئازادی و سه‌ربه‌ستی ب‌ مر‌ف ده‌کرد؟ت‌ب‌ی‌ئ‌ه‌گه‌ر هه‌رته‌نها له‌و ج‌ره‌شعرانه‌ی بنووسیبا، ئ‌ستا لای مر‌ف‌قایه‌تی نه‌مر‌ب‌با؟یان ده‌که‌وته په‌راو‌ن‌زى م‌ژوو. له‌ ئه‌زموونی‌ا‌بردووی شیعری ئ‌مه‌دا،شعیر په‌یام‌ک بووه که ز‌رجار وه‌ک‌یف‌رم‌کی ک‌مه‌ایه‌تی‌ی‌بینیوه له‌ن‌وک‌مه‌ل‌گه‌دا. نه‌وه‌دا سا‌له‌مه‌وبه‌ر، ب‌که‌س داوا له‌ مر‌ف‌ی کورد ده‌کات چاو له‌‌ژئاوا بکه‌ن و که‌شتی دروست بکه‌ن،که‌چی تازه به‌تازه گوتاری به‌ش‌ک له‌ شیعری ئه‌وانه‌ی شیعیر ده‌نووسن، له‌ده‌وری تا‌ه قژو قرد‌له‌ی سوورو کو‌مه‌ی ئ‌ا ده‌خول‌ته‌وه و‌ه‌نگه به‌لاشیانه‌وه ج‌ی نیگه‌رانی ب‌ت‌که ب‌چی له‌باره‌ی شیعیره‌کانیانه‌وه ه‌یج نانووسر‌ت‌.زمانی به‌ش‌کی ز‌ر له‌و شیعیرانه‌چ له‌‌ووی ف‌می شیعیری، یاخود له‌‌ووی ناوه‌‌که‌وه،زمان‌کی ساده و میللین،وشه و ده‌سته‌واژه‌کان،ه‌یج جوانکارییه‌ک به‌ده‌قه‌که ناده‌ن که بش‌خو‌نهر‌ا‌ب‌گرن.به‌‌کو ده‌توانر‌ت هه‌مان ئه‌و وشانه‌له‌ش‌وه‌یه‌کی دیکه‌ی نووسیندا، به‌ده‌ر له‌ ژانری شیعیر ده‌رب‌بردر‌ن. ئیدی ناوانیان به‌ شیعیر نازانم چ نو‌کارییه‌کی ت‌دا‌یه.ب‌نموونه له‌ شیعیر‌کدا ده‌ت‌:

ژووری کتـځـا نهـی ما ځـه وهـمان . .

ده‌کهن به ژووری نان خواردن..

پای ده کهن له کا و نتهر، که وچک و یلیت و قازان..

78 ژا نی هه پنی ده عوه تی قه به قه بهی ل ده که ن . . 78

[illegible]

نکټی له وه ناکړت که هموو بوونه وه رڼک به خواردن ده ژیت، به ټام
 ټایا ده به مرځ خمی سهره کی خواردن بټ؟ ټچی ده به خه یا ی به شکی
 زړ له شاعیرانی ټمه له ټستادا ههرته نها لای چټخانه و کهوچک و
 قاپ وده عوه ت بټ؟ یاخود دنیا بینی شیعریان ه ټنده سنووردارو به
 ه ټز بټ، ته نها ټو که رسته و دیارده سواو و به ه هایانه ی ژیان
 بینن؟ له کات ټکدا نیو سده زیاتر له مه و بهر، قانع له ټی
 شیعه کانی به گز هزی جیاوازی چنایه تی داد ټته وه و داوا
 له مرځ فه کان ده کات پارووی نانه کانیان له گه براکانیان به ش بکن.
 له استیدا، هموو ژانر کی ټه ده بی و هونه ری ده به د ز کی هه بټ و
 په یام کی هه بټ. سهیری شان ی کوردی بکن له هه فتاکان و به راوردی
 بکن به شان ی ټستا، سهیری هونه ری گ ټرانی و به ش کی ز ټری شیعی
 ټستا بکن به به راورد به ق ناغی هه شتاکان، ټو کات چونکه د ز ټک
 هه بوو، مرځ چه قی باب ته کان بوو، هموو شت ټک له پ ټناو مرځ و به
 ټویش بوو، شان و گ ټرانی و شیعر چه ند به هایان هه بوو، چه ند پیر ز
 بوون و چ ټن جه ماوه ر کی به شووماریان هه بوو. به ټام له ټستادا
 چونکه هه ټگری په یام ټک نین، چونکه له خزمه ت ټینسانیه ت
 وجوانترکردنی ژیان داین و هر ته نها دهرده د ټکی ساده و ساکارن
 به زمان کی هه ژار، ده بینن چ ټن شیعر باوی نه ماوه و چ ټن ه ټی
 شان ټک انمان خا ټین. چ ټن شیعر له پاشه کشه یه کی گه وره دایه تا ټو
 ټاده یی دوایین ژانره بیر له چاپکردنی بکر ټته وه له ټوه نده کانی
 چاپ و به اوکردنه وه. له چ ټی او ی تریفه دا، له به ش کی ز ټری
 شیعه کاندا نووسه ر ټه وه نده ی مه به ستی بووه ک ټش و سه رواو ټیتمی
 شیعه که ی ټکنه چ ټت، ټه وه نده و ټنه ی هونه ری و ټه هندی واتی

شیعره‌کانی مه به ست نه بووه. به ده ربړینۍ کی تر، شاعیر به بۍ ئو هی به
خه یای دابۍ ته که ها و تا کردنی سه روا کان گۍ انکاری له مانای وشه کان
دروست ده کات یا خودنا، وشه کانی ها وسه روا کردووه. بۍ نمونه: له دۍ ره
شیعرۍ کېدا ده دۍ ت:

مه دالیا و کلیله کا نم...

سه عا ته زنجیرداره سه قور میشیه که ی...

با سکم... 113

[illegible]

یا ندان شو هب

پاییز- - - - - خهزه- تریفه). ئه مانه و گه لـك وشه ی دیکه ش که
 ئه گهرله دیوانه که یان دهر به- نین، شتـك کی ئه وتـ له شیعره کان
 نامـنـته وه. له کاتـکدا وهك باسما ن کرد زمان بنه مای سهره کی
 شیعره. هیچ شاعیرـك ناتوانـت به رده وامی به شیعرنووسین بدات و
 داھـنان بکات ئه گهر دنیا بینی ته نها لهده وری چند وشه یه کی
 دیار یکر او خولایه وه. دوا جار ده مه و- ئا مازه به وه بدهم که شیعر ژانری
 نوخبه یه. شیعره به ندبـژ ی میلی نییه هزاران و ملیـنان گوـگری
 هه بـت. بـیه ده بـ به شـکی زـر له وانیه ی شیعره ده نووسن ئه وه بزانی که
 خوـنهر ناتوانـت ده رده دـه کان یان به ناوی شیعره بخوـنـته وه. شیعره
 په یام و جوانی و مانایه. ده بـ خوـنهر اـبـگـرت و ههستی امان و
 بیرکردنه وه ی لا دروست بکات. ده نا هه رگیزاو هه رگیز خوـنهر
 وشیاره کانی شیعره ناتوانن ده رده دـه کان له شیعردا پـلین بکه ن
 و ببینن. چونکه بـ وانا که م هیچ که سـك نه بـت له ئـمه ده رده دـکی
 نه بـت، جا تایبه تی یا خود گشتی. ئه گهر ده رده دـیش به شیعره بزانی،
 ئه و دوا جار هه موومان بـ جیاوازی شاعیرین!!!!...

سه دیق سه عید واندزی

* په راوـز/چـاوی تریفه/شیعره/ عه بدولـه حمان فرهادی/ساـی چاپ
 2017_هه ولـر...

* ئـم بابـه ته له -ژنامه ی هه ولـر) ژماره (3069) -ژ
 2019_4_24 بـا وکراوه ته وه...